

Raad voor de
rechtspraak

De minister van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur
F.M. Wiersma
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 00 22
www.rechtspraak.nl

datum
doorkiesnummer
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
ons kenmerk UIT
uw kenmerk WJZ / 67237757
cc De staatssecretaris Rechtsbescherming
bijlage(n) 1
onderwerp Advies concept wetsvoorstel wijziging Landbouwkwaliteitswet

Geachte mevrouw Wiersma,

Bij brief van 1 augustus 2024, kenmerk WJZ / 67237757, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het concept wetsvoorstel wijziging Landbouwkwaliteitswet (het 'Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Met dit Wetsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan de Verordening (EU) 2024/1143¹ betreffende geografische aanduidingen voor wijn, gedistilleerde dranken en landbouwproducten, evenals gegarandeerde traditionele specialiteiten en facultatieve kwaliteitsaanduidingen voor landbouwproducten. Deze Verordening schrijft onder andere voor dat bevoegde nationale autoriteiten passende maatregelen moeten kunnen nemen om geregistreerde domeinnamen die in strijd zijn met de bescherming van geografische aanduidingen ontoegankelijk te maken. Ook moeten de bevoegde nationale autoriteiten maatregelen nemen om strijdig gebruik via online-interfaces, te voorkomen of te beëindigen.

Voorgesteld wordt om de bevoegdheid van het opleggen van een zelfstandige last te introduceren als bestuursrechtelijke bevoegdheid van de Minister van LVVN. Vanwege de mogelijke verstrekking van gevolgen van gebruikmaking van een dergelijke bevoegdheid en het bijzondere belang van rechtsbescherming daarbij wordt in dit wetsvoorstel voorgesteld om de inzet van de bevoegdheid van het opleggen van een zelfstandige last afhankelijk te stellen van een voorafgaande machtiging van de rechter-commissaris belast met de behandeling van strafzaken. Tevens wordt voorgesteld dat tegen de beslissing van de rechter-commissaris, voor zover het verzoek om een machtiging niet is toegewezen, voor de minister van LVVN binnen veertien dagen beroep open staat bij de rechtbank, onderdeel strafrecht.

¹ Verordening (EU) 2024/1143 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 betreffende geografische aanduidingen voor wijn, gedistilleerde dranken en landbouwproducten, evenals gegarandeerde traditionele specialiteiten en facultatieve kwaliteitsaanduidingen voor landbouwproducten, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2019/787 en (EU) 2019/1753 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1151/2012.

Raad voor de
rechtspraak

datum
kenmerk UIT
pagina 2 van 4

Na oplegging van de voorgestelde zelfstandige last staat voor belanghebbenden bezwaar bij de minister van LVVN en beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) open op grond van (bijlage 2 van) de Algemene wet bestuursrecht.²

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.³

ADVIES

Wat de regeling van de rechtsbescherming met betrekking tot de zelfstandige last betreft adviseert de Raad in lijn met zijn op 17 oktober 2018 uitgebrachte [advies](#) inzake het wetsvoorstel uitvoeringswet Verordening samenwerking consumentenbescherming.

De Raad is primair van mening dat in de Memorie van Toelichting onvoldoende is gemotiveerd waarom hier een ex ante rechterlijke toetsing noodzakelijk is, subsidiair dat het met een dergelijke toetsing beoogde effect ook en beter kan worden ingepast binnen het bestuursrecht en tertiair dat het Wetsvoorstel een onwenselijke en onnodige vermenging van de strafrechtelijke en de bestuursrechtelijke weg inhoudt.

Wat het subsidiaire punt betreft merkt de Raad allereerst op dat het Wetsvoorstel in wezen betekent dat de strafrechter gaat fungeren als bestuursrechter. Daar is volgens de Raad geen goede reden voor. De Raad ontraadt daarom deze weg. De Raad adviseert het zo te regelen dat een opgelegde last pas in werking treedt na een korte periode (van bijvoorbeeld één week), tenzij binnen die periode bezwaar is gemaakt en een voorlopige voorziening bij het CBb is gevraagd en zolang daarop nog niet is beslist. Voor een vergelijkbare constructie verwijst de Raad naar, bijvoorbeeld, de Mededingingswet. Desgewenst zou ervoor gekozen kunnen worden om de bezwaarschriftmogelijkheid hier terzijde te schuiven, zodat de voorzieningenrechter (i.c. het CBb) de mogelijkheid heeft om tegelijkertijd uitspraak in de hoofdzaak te doen. Een dergelijke procedure is ook aanmerkelijk korter dan de strafrechtelijke in, mogelijk, drie instanties.

Wat het tertiaire punt betreft merkt de Raad op dat een toetsing ex post door de bestuursrechter van een ex ante door de strafrechter rechtmatig bevonden last tot een onnodig lange procedure leidt, waarmee het materiële doel van het Wetsvoorstel niet wordt gediend. In die gevallen waarin de minister van LVVN gemachtigd is om de last op te leggen, kan door belanghebbenden tegen het daaropvolgende besluit van die minister worden opgekomen bij de bestuursrechter (ic het CBb). Dat betekent dat een vergelijkbare afweging en beoordeling in zowel procedures voor de strafrechter als in beroepsprocedure

² Zie MvT paragraaf 3.2

³ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

datum
kenmerk UIT
pagina 3 van 4

voor de bestuursrechter zullen plaatsvinden. Ook omwille van het bevorderen van de rechtseenheid heeft het de voorkeur om de rechtsbescherming bij één onderdeel van de rechtspraak, in dit geval de bestuursrechter, onder te brengen.

WERKLAST

Het Wetsvoorstel heeft straf- en bestuursrechtelijke aspecten. In de huidige vorm van het Wetsvoorstel voorziet De Raad geen significante verhoging of verlaging van de werklust van de strafrechter of het CBb.

Mocht het wetsvoorstel wijzigen, zo mogelijk naar aanleiding van het bovenstaande inhoudelijke advies van de Raad, dan rekent de Raad erop opnieuw in de gelegenheid gesteld te worden om de werklusteffecten daarvan in kaart te brengen en daarover opnieuw een advies uit te brengen.

CONCLUSIE

De Raad voor de rechtspraak onderkent het belang van het Wetsvoorstel. Het Wetsvoorstel stuit in zijn huidige vorm echter op een aantal bezwaren. De Raad vraagt u daarom om het Wetsvoorstel op de in dit advies genoemde onderdelen te verduidelijken en aan te passen.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklustgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

Henk Naves
Voorzitter Raad voor de rechtspraak

datum
kenmerk UIT
pagina 4 van 4

BIJLAGE: WETSTECHNISCH EN REDACTIONEEL COMMENTAAR

- In artikel 16 lid 5 van het Wetsvoorstel staat dat "... binnen veertien dagen beroep open bij de rechtbank, sector strafrecht." De term "sector" wordt niet meer gehanteerd. Voorgesteld wordt dit te vervangen door "bij de strafrechter van de rechtbank".

- In onderdeel II Artikelen, Artikel I onder D is in de derde alinea het volgende opgenomen:

"Onder het «beperken van de toegang» kunnen verschillende maatregelen worden verstaan om te voorkomen dat consumenten van de gegevens kunnen kennisnemen of daarvan gebruik kunnen maken. Bij het «verwijderen van gegevens» gaat het om vernietiging."

De Raad wijst er op dat gegevens in de context van clousopslag niet vernietigd kunnen worden (tenzij ze in strafrechtelijke zin als 'voorwerp' of 'goed' kunnen worden aangemerkt, in de zin dat degene die over de gegevens beschikt daar de exclusieve heerschappij over heeft). Het ligt eerder in de rede om 'vernietiging' op te vatten als het definitief ontoegankelijk maken van gegevens: een wijze van ontoegankelijk maken die niet ongedaan kan worden gemaakt.